

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΕΡΕΥΝΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ ΣΥΓΚΥΡΙΑΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012

- A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**
- B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ –ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ –ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ – ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ**
- Γ. ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΙΚΗ ΕΜΠΙΣΤΟΣΥΝΗ (ΕΛΛΑΔΑ – ΕΥΡ. ΕΝΩΣΗ – ΕΥΡΩΖΩΝΗ)**

5 Νοεμβρίου 2012

Το IOBE διεξάγει κάθε μήνα από το 1981 Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας στις επιχειρήσεις στους τέσσερις τομείς της οικονομίας και, από τον Μάιο του 2008, και στους καταναλωτές. Οι έρευνες αποτελούν μέρος του κοινού εναρμονισμένου προγράμματος της Ευρωπαϊκής Ένωσης (DG ECFIN) και τα αποτελέσματά τους χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του δείκτη οικονομικού κλίματος σε Ελλάδα και στις υπόλοιπες ευρωπαϊκές χώρες, ενώ δημοσιεύονται αναλυτικά στις εκδόσεις της Ευρωπαϊκής Επιτροπής. Οι αναλύσεις που δημοσιεύονται κάθε μήνα με τη μορφή αυτής της έκδοσης στηρίζονται στα πρωτογενή, αναλυτικά στοιχεία για πάνω από 1000 επιχειρήσεις και αντιπροσωπευτικό δείγμα 1500 καταναλωτών, όπως προκύπτουν από τις έρευνες που διεξάγει αποκλειστικά και μόνο το IOBE για την Ελλάδα για λογαριασμό της Ευρωπαϊκής Επιτροπής.

*Επόμενο δελτίο: **4 Δεκεμβρίου 2012***

A. ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΚΛΙΜΑ: ΕΕ-27, ΕΥΡΩΖΩΝΗ, ΕΛΛΑΔΑ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012

α) Ε.Ε – Ευρωζώνη: Συνεχίζει να επιδεινώνεται το οικονομικό κλίμα στην Ευρωζώνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (ΔΟΚ) στην Ευρωζώνη επιδεινώνεται για 8^ο συνεχή μήνα φθάνοντας στις 84,5 μονάδες, αρκετά χαμηλότερα σε σχέση με τον αντίστοιχο περυσινό μήνα και βέβαια σε μεγάλη απόσταση από το μακροχρόνιο μέσο όρο του. Αμετάβλητος παραμένει στις 86,2 μονάδες ο δείκτης στην **Ευρωπαϊκή Ένωση, ο οποίος επίσης όμως βρίσκεται σε πτωτική τάση**. Στην Ευρωζώνη, η επιδείνωση σε Βιομηχανία και Κατασκευές υπεραντισταθμίζει την άνοδο των προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο, με τους σχετικούς δείκτες σε Υπηρεσίες και καταναλωτική εμπιστοσύνη να διατηρούνται στα ίδια επίπεδα. Στην ΕΕ, η πτώση του δείκτη κλίματος στη Βιομηχανία και τις Κατασκευές, αντισταθμίστηκε από την άνοδο στις Υπηρεσίες και το Λιανικό Εμπόριο, με την καταναλωτική εμπιστοσύνη να παραμένει αμετάβλητη. Αναλυτικότερα:

Συγκεκριμένα, στη **Βιομηχανία** ο δείκτης κλίματος συνεχίζει την πτωτική πορεία που έχει ξεκινήσει από τον Μάρτιο, χάνοντας 1,2 και 2,1 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Στις **Υπηρεσίες**, ο σχετικός δείκτης βελτιώνεται κατά 0,7 μονάδες στην ΕΕ και παραμένει αμετάβλητος στην Ευρωζώνη, ενώ στο **Λιανικό Εμπόριο**, ο αντίστοιχος δείκτης βελτιώνεται σε αμφότερες ΕΕ και Ευρωζώνη (κατά +2,4 και +1,1 μονάδες αντίστοιχα). Αντίθετα, στις **Κατασκευές** σημειώνεται πτώση στο κλίμα και στις δύο ζώνες (-2,6 στην ΕΕ και -1,2 στην Ευρωζώνη). Τέλος, ο δείκτης **Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** παραμένει σχεδόν αμετάβλητος, τόσο στην ΕΕ, όσο και την Ευρωζώνη, αφού οι λιγότερο απαισιόδοξες προβλέψεις των ευρωπαίων καταναλωτών για την *οικονομική κατάσταση κάθε χώρας* αντισταθμίζονται από τις δυσμενέστερες προβλέψεις για την *εξέλιξη της ανεργίας*. Αναλυτικότερα:

- Στη **Βιομηχανία**, οι δείκτες επιχειρηματικών προσδοκιών διαμορφώνονται στις -15,6 και -18 αντίστοιχα μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι *προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής* παραμένουν αμετάβλητες στην ΕΕ και μειώνονται οριακά στην Ευρωζώνη. Στις *εκτιμήσεις για τα επίπεδα παραγγελιών*, καταγράφεται πτώση 4 μονάδων και στις δύο ζώνες, ενώ στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* σημειώνεται οριακή αρνητική μεταβολή στην ΕΕ και μικρή άνοδος στην Ευρωζώνη.
- Στις **Υπηρεσίες**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται στις -11,8 μονάδες στην ΕΕ και στις -12,1 μονάδες στην Ευρωζώνη. Οι αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* δεν μεταβάλλονται σε καμία ζώνη, ενώ οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση* βελτιώνονται οριακά στην ΕΕ και εξασθενούν ήπια στην Ευρωζώνη. Τέλος, οι αρνητικές *προβλέψεις των επιχειρήσεων για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της ζήτησης* βελτιώνονται ελαφρά και στις δύο ζώνες.
- Στο **Λιανικό Εμπόριο**, οι σχετικοί δείκτες διαμορφώνονται στις -12,8 και -17,4 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι αρνητικές *εκτιμήσεις για την τρέχουσα επιχειρηματική δραστηριότητα* αμβλύνονται και στις δύο ζώνες και περισσότερο στην ΕΕ, ενώ οι *εκτιμήσεις*

**Έρευνες Οικονομικής Συγκυρίας IOBE (DG ECFIN)
Οκτώβριος 2012**

για τα αποθέματα αποκλιμακώνονται σε αμφότερες ΕΕ και Ευρωζώνη. Τέλος, οριακή βελτίωση καταγράφει ο αρνητικός δείκτης των προβλέψεων για τις πωλήσεις τους επόμενους μήνες στην ΕΕ, ενώ αντίθετα στην Ευρωζώνη επιδεινώνεται.

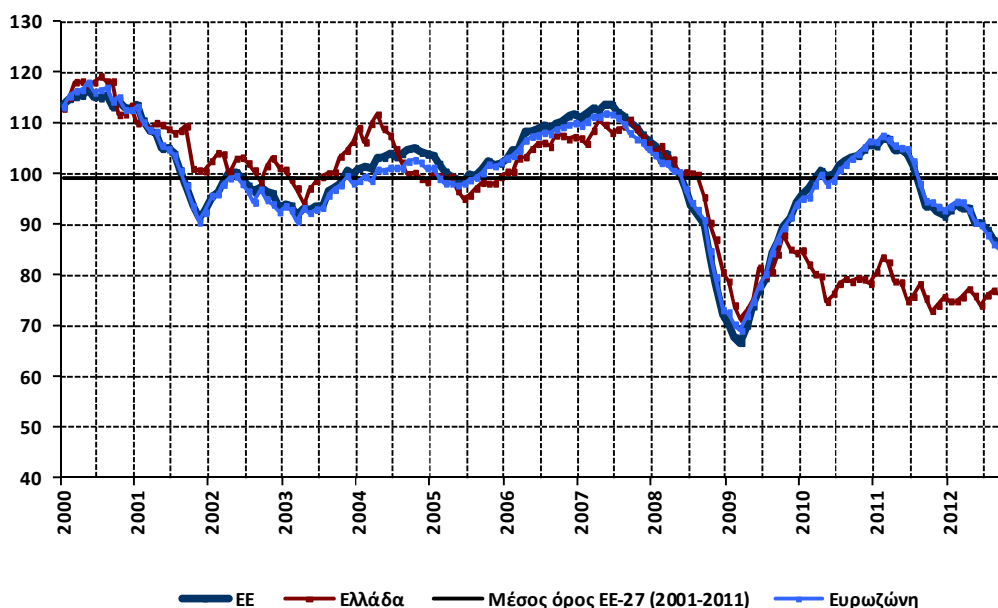
Πίνακας 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος (1990-2011=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

			Μέσος όρος									
	Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011				
ΕΕ-27	66,9 Μαρ-09	113,8 Ιουν-07	99,3	111,03	93,32	79,31	101,18	100,28				
Ευρωζώνη	69,6 Μαρ-09	113,0 Ιαν-01	98,7	109,38	93,46	80,24	100,51	101,01				
Ελλάδα	67,2 Μαρ-09	111,9 Απρ-04	96,3	108,38	97,43	79,70	79,31	77,62				
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	105,5	107,0	106,8	104,7	104,9	104,1	101,9	97,1	93,6	93,6	92,6	91,6
Ευρωζώνη	106,3	107,6	106,7	105,6	105,1	104,9	102,5	98,1	94,6	94,4	93,5	92,8
Ελλάδα	80,6	83,5	82,6	78,8	78,6	75,0	75,8	78,3	75,5	73,0	74,0	75,7
2012												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	92,8	94,0	93,2	93,2	90,4	90,4	89,0	87,0	86,2	86,2		
Ευρωζώνη	93,5	94,5	94,4	92,8	90,5	89,9	87,9	86,1	85,2	84,5		
Ελλάδα	74,9	74,9	75,7	77,3	76,0	74,1	76,1	77,0	76,1	75,8		

Σημείωση: Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος (1990-2010=100) υπολογίζεται με βάση τους επιμέρους Δείκτες Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία, τις Κατασκευές, το Λιανικό Εμπόριο και τις Υπηρεσίες, καθώς και το Δείκτη Εμπιστοσύνης στους Καταναλωτές.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 1: Δείκτες Οικονομικού Κλίματος Ε.Ε-27 και Ελλάδα (1990-2011=100, εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

- Στις **Κατασκευές**, οι αρνητικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη κινούνται τον Οκτώβριο στις -33,5 και -33,0 μονάδες αντίστοιχα. Από τα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, οι αρνητικές *προβλέψεις για το επίπεδο των εργασιών* διευρύνονται στην ΕΕ και δεν μεταβάλλονται στην Ευρωζώνη, ενώ οι αντίστοιχες *προβλέψεις για την απασχόληση* χάνουν σχεδόν 4 μονάδες στην ΕΕ και 2 στην Ευρωζώνη.
- Ο **Δείκτης Καταναλωτικής Εμπιστοσύνης** διαμορφώνεται στις -24,3 και στις -25,7 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Οι αρνητικές *προβλέψεις των καταναλωτών για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους* παραμένουν αμετάβλητες στην ΕΕ και βελτιώνονται ελαφρά στην Ευρωζώνη, εξέλιξη ανάλογη με εκείνη στις *προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας*. Η *πρόθεση για αποταμίευση* δεν μεταβάλλεται επίσης στην ΕΕ, αλλά βελτιώνεται οριακά στην Ευρωζώνη, ενώ τέλος, ο δείκτης *προβλέψεων για την εξέλιξη της ανεργίας* εντείνεται ελαφρά και στις δύο ζώνες.
- Τέλος, ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Χρηματοοικονομικές Υπηρεσίες** (δεν περιλαμβάνεται στο δείκτη οικονομικού κλίματος), ο οποίος εν γένει εμφανίζει σημαντική μεταβλητότητα, κινείται πλέον σε θετικά επίπεδα στην ΕΕ (+1,3 από -7,4 μονάδες) και βελτιώνεται επίσης αισθητά στην Ευρωζώνη (στις -3,7 από -7,4 μονάδες). Από τα επιμέρους στοιχεία, οι *εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων* κερδίζουν 12 και 10 μονάδες αντίστοιχα σε ΕΕ και Ευρωζώνη, ενώ αντίστοιχη βελτίωση καταγράφεται και στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα εξέλιξη της ζήτησης*. Τέλος, σε ό, τι αφορά τις *προβλέψεις της ζήτησης στο επόμενο τρίμηνο*, ο σχετικός δείκτης κερδίζει και εδώ έδαφος, αν και ηπιότερα, σε αμφότερες τις ζώνες.

Παρόλο που το οικονομικό κλίμα επιδεινώνεται στην πλειονότητα των χωρών της ΕΕ (ενδεικτικά στις μεγαλύτερες μείωση κατά -2,8 μονάδες στην Πολωνία, -1,8 στην Γαλλία και -1,4 στην Γερμανία), σημειώνεται βελτίωση στο Ην. Βασίλειο (+5,2), την Ισπανία (+1,8) την Ιταλία (+0,5) και την Ολλανδία (+0,8).

β) Ελλάδα: Μικρή επιδείνωση στο οικονομικό κλίμα, πτώση σε Λιανικό, Υπηρεσίες και καταναλωτική εμπιστοσύνη

Ο Δείκτης Οικονομικού Κλίματος στην Ελλάδα τον Οκτώβριο υποχωρεί ελαφρώς στις 75,8 μονάδες, από 76,1 μονάδες τον προηγούμενο μήνα. Η μικρή βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία και στις Κατασκευές, αντισταθμίζεται από την έντονη μείωση των προσδοκιών στις Υπηρεσίες και το Λιανικό Εμπόριο, αλλά και την περαιτέρω υποχώρηση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης. **Η παράταση της διαπραγμάτευσης με τους πιστωτές για τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για άλλον έναν μήνα επηρεάζει αρνητικά την οικονομική δραστηριότητα. Η μεταστροφή της διεθνούς ρητορικής για την Ελλάδα προς το ευμενέστερο επηρέασε κυρίως τις επιχειρηματικές προσδοκίες και τροφοδότησε κάποιες σταθεροποιητικές τάσεις, αλλά αυτό δεν ήταν αρκετό για ουσιαστική βελτίωση του κλίματος. Οι εξελίξεις κατά τον τρέχοντα μήνα θα είναι σε κάθε περίπτωση καθοριστικές για τις αβεβαιότητες που κυριαρχούν στη χώρα (πολιτική, νομισματική, χρηματοδοτική, στρατηγική κατεύθυνση κτλ) και υπό αυτή την έννοια η πορεία του δείκτη τον Νοέμβριο αναμένεται με ιδιαίτερο ενδιαφέρον.** Αναλυτικότερα:

- στη **Βιομηχανία**, πτωτικά κινούνται οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής*, ενώ οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* ενισχύονται ελαφρά, με τα *αποθέματα* να αποκλιμακώνονται ήπια.
- στις **Υπηρεσίες**, όλοι οι δείκτες επιδεινώνονται: οι *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητά τους* και πολύ περισσότερο οι αντίστοιχες για την *τρέχουσα ζήτηση* χάνουν έδαφος, ενώ και οι *δυσμενείς προβλέψεις για τη ζήτηση* του τομέα καταγράφουν περαιτέρω πτώση.
- στο **Λιανικό Εμπόριο**, ο δείκτης των *εκτιμήσεων των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις* υποχωρεί σημαντικά, εξέλιξη ανάλογη με τις *προβλέψεις για τις βραχυπρόθεσμες προοπτικές των πωλήσεων*, όταν οι *εκτιμήσεις για τα αποθέματα* ελαφρώς κλιμακώνονται.
- στις **Κατασκευές**, οι απαισιόδοξες *προβλέψεις για το πρόγραμμα εργασιών των επιχειρήσεων* παραμένουν στα ίδια επίπεδα, αλλά οι *αρνητικές προσδοκίες για την απασχόληση* του τομέα εξομαλύνονται αισθητά.
- στην **Καταναλωτική Εμπιστοσύνη**, οι *αρνητικές προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού* αμβλύνονται ελαφρά, ενώ αντίθετα οι αντίστοιχες για την *οικονομική κατάσταση της χώρας* επιδεινώνονται. Η *πρόθεση για αποταμίευση* το επόμενο 12μηνο αγγίζει νέα ιστορικά χαμηλά επίπεδα, ενώ τέλος, η *επίδεινωση των δυσοίωνων προβλέψεων για την εξέλιξη της ανεργίας* είναι οριακή.

B. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ - ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ - ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ - ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2012

1. ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ: *Αμετάβλητο το οικονομικό κλίμα, αρνητικές προβλέψεις παραγωγής*

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκίων στη **Βιομηχανία** παραμένει αμετάβλητος στις 81 μονάδες τον Οκτώβριο, σε ανώτερα πάντως επίπεδα έναντι του αντίστοιχου περυσινού (74 μονάδες). **Από τις βασικές μεταβλητές του δείκτη, η ελαφρά αποκλιμάκωση των αποθεμάτων και η μικρή βελτίωση στις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση, αντισταθμίζονται εξολοκλήρου από την αλλαγή τάσης στις προβλέψεις για την παραγωγή του επόμενου τριμήνου.** Αναλυτικότερα, οι *προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής*, μετά την άνοδο του περασμένου μήνα, επανέρχονται σε αρνητικό πρόσημο, ενώ οι έντονα αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για το τρέχον επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης* εξασθενούν ήπια. Οι *εκτιμήσεις για το επίπεδο των αποθεμάτων* αποκλιμακώνονται ελαφρά, παραμένοντας όμως διογκωμένα. Αναλυτικότερα:

α) Στο **επίπεδο παραγγελιών και ζήτησης**, ο σχετικός αρνητικός δείκτης καταγράφει μικρή άνοδο και διαμορφώνεται στις -44 μονάδες (από -47), με τις μισές επιχειρήσεις του τομέα να δηλώνουν εκ νέου το τελευταίο τρίμηνο μειωμένες για την εποχή παραγγελίες και ένα 5% να αναφέρει το αντίθετο.

β) Ως προς τις **προβλέψεις για την εξέλιξη της παραγωγής τους προσεχείς 3-4 μήνες**, ο δείκτης αλλάζει και πάλι πρόσημο, μετά τη θετική εξέλιξη του Σεπτεμβρίου και διαμορφώνεται πλέον σε αρνητικά επίπεδα, στις -3 μονάδες (από +4). Το ¼ των επιχειρήσεων (από 1/5) προβλέπει πτώση της παραγωγής στο επόμενο τρίμηνο και το 21-22% το τελευταίο δίμηνο αναμένει άνοδο.

γ) Τα **αποθέματα έτοιμων προϊόντων** αποκλιμακώνονται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στις +6 μονάδες (από +9). Το 18% των επιχειρήσεων (από 21%) αναφέρει υψηλά για την εποχή αποθέματα και ένα 14% τα εκτιμά αντίθετα χαμηλά για την εποχή.

δ) Οι δείκτες που προσδιορίζουν την *εξαγωγική δραστηριότητα των επιχειρήσεων*, παραμένουν σχεδόν στα ίδια επίπεδα, με ελαφρά τάση μείωσης: οι αρνητικές **εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση εξωτερικού** δεν μεταβάλλονται σημαντικά, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται εκ νέου στις -18 μονάδες και το 31% των επιχειρήσεων του τομέα (από 27%) να κρίνει ως χαμηλά για την εποχή τα επίπεδα των παραγγελιών του, όταν το 13% (από 9%) αναφέρει το αντίθετο. Οι **εκτιμήσεις για τις εξαγωγές το τελευταίο τρίμηνο** χάνουν ελαφρά έδαφος, με το σχετικό ισοζύγιο να ισοσκελίζεται (από +2 μονάδες). Ανάλογη είναι η εξέλιξη και στις **προβλέψεις για τις εξαγωγές τους προσεχείς μήνες**, με το σχετικό ισοζύγιο να κατέρχεται στις +14 μονάδες (από +17) και το 27-28% το τελευταίο δίμηνο να προβλέπει άνοδο των εξαγωγών του προσεχώς.

ε) Ως προς τους *δείκτες των πωλήσεων*, οι αρνητικές εκτιμήσεις για τις **τρέχουσες πωλήσεις των επιχειρήσεων** εντείνονται ελαφρά, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις -22 μονάδες (από -18) και το 16% των επιχειρήσεων (από 19%) να εκτιμά ότι οι πωλήσεις του έχουν κινηθεί ανοδικά, έναντι ενός 37-38% που δηλώνει το αντίθετο τους δύο τελευταίους μήνες. Οι **προβλέψεις για τις πωλήσεις τους προσεχείς μήνες** μεταβάλλονται οριακά, με το σχετικό ισοζύγιο να γίνεται πλέον αρνητικό.

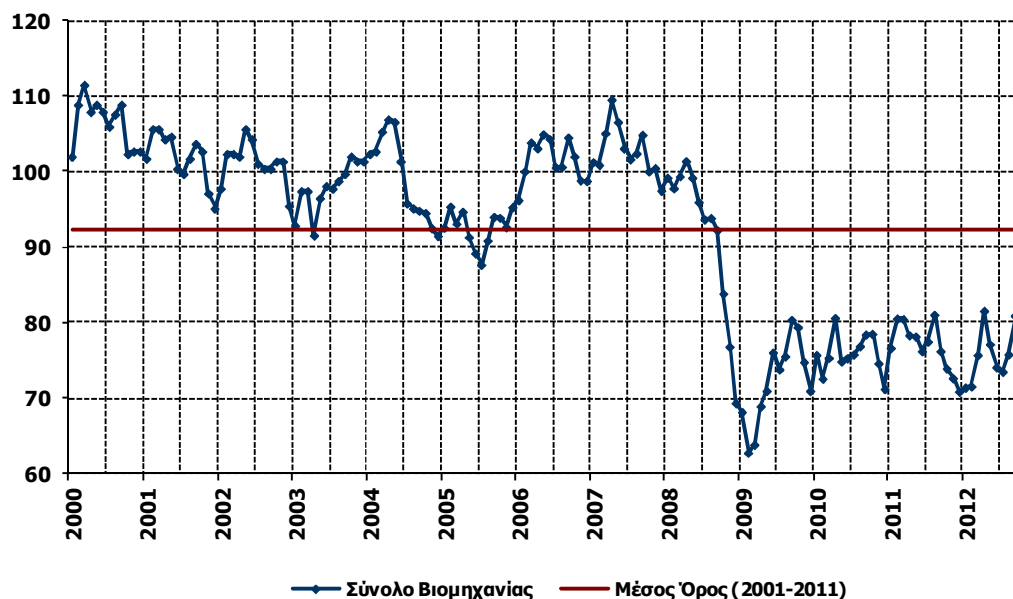
Πίνακας 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία

					Μέσος όρος						
Βιομηχανία (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011		
		62,8 <i>Φεβ-09</i>	109,5 <i>Απρ-07</i>	92,2	102,8	91,9	72,1	75,8	76,9		
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
76,6	80,6	80,5	78,3	78,1	76,2	77,5	81,0	76,2	74,0	72,6	70,9
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
71,4	71,6	75,7	81,6	77,1	74,1	73,5	75,8	80,9	81,0		

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις προοπτικές για την παραγωγή, τις εκτιμήσεις για το ύψος των αποθεμάτων και τις εκτιμήσεις για τη συνολική ζήτηση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 2: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

στ) Οι **μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής** διαμορφώνονται ελαφρώς χαμηλότερα τον Οκτώβριο έναντι του Σεπτεμβρίου, στους 4,3 (από 4,6), ενώ το **ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού** ενισχύεται ελαφρά στο 65,8% (από 64,1%), στην καλύτερη φετινή επίδοση.

ζ) Στα ίδια περίπου επίπεδα παραμένει για τρίτο μήνα ο δείκτης των **προβλέψεων για την απασχόληση**, στις -15 μονάδες, με το 18% των επιχειρήσεων του τομέα να προβλέπει περαιτέρω μείωση των θέσεων εργασίας το επόμενο διάστημα.

η) Στις **προβλέψεις για τις μεταβολές των τιμών**, ο σχετικός αρνητικός δείκτης περιορίζεται ελαφρά στις -3 μονάδες (από -6 μονάδες), με το 11% (από 6%) των επιχειρήσεων να αναμένει άνοδο τιμών και ένα 14% (από 12%) να προβλέπει αντίθετα περαιτέρω πτώση τους το επόμενο τρίμηνο.

θ) Σχετικά με τα ερωτήματα που τίθενται ανά τρίμηνο, το ισοζύγιο των απαντήσεων για τις **εκτιμήσεις για τις νέες παραγγελίες** δεν μεταβάλλεται για τρίτη κατά σειρά μέτρηση, παραμένοντας στις -13 μονάδες. Το 12% των επιχειρήσεων αναφέρει άνοδο των νέων παραγγελιών και το 1/4 δηλώνει μειωμένες νέες παραγγελίες.

ι) Στο ερώτημα τριμήνου για τους **λόγους που παρεμποδίζουν την παραγωγική δραστηριότητα**, ένα διευρυμένο 35% των επιχειρήσεων (από 23%) εκτιμά απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ από τις υπόλοιπες επιχειρήσεις, τα 2/5 δηλώνουν ως σημαντικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης, το 1/5 την κεφαλαιακή ανεπάρκεια, το 4% τον ανεπαρκή κεφαλαιουχικό εξοπλισμό και ένα 6% τους παράγοντες που συνδέονται με την τρέχουσα ύφεση και τη δυσμενή οικονομική συγκυρία.

κ) Τέλος, στο τριμηνιαίο ερώτημα σχετικά με τις **προβλέψεις των επιχειρήσεων για τον προορισμό των εξαγωγών τους στους προσεχείς μήνες**, καταγράφεται τον Οκτώβριο οριακή πτώση σε σχέση με την προηγούμενη μέτρηση Ιουλίου ως προς τον προορισμό της ΕΕ. Έτσι, ο σχετικός δείκτης επανέρχεται στα επίπεδα Απριλίου (+8 από +10 μονάδες), ενώ σημαντική είναι η εξασθένηση που καταγράφεται στη σχετική μέτρηση προς τον υπόλοιπο κόσμο (+23 από +13 μονάδες). Αντίθετα, σημαντική άνοδος σημειώνεται στο αντίστοιχο ισοζύγιο προς τις Βαλκανικές χώρες τον Οκτώβριο (+8 από -4 μονάδες).

Σε επίπεδο επιμέρους τομέων, οι προσδοκίες βελτιώνονται στα Ενδιάμεσα και τα Κεφαλαιουχικά Αγαθά, ενώ αντίθετα στα Καταναλωτικά Αγαθά, ο σχετικός δείκτης κινείται πτωτικά τον Οκτώβριο. Αναλυτικότερα:

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στα **Καταναλωτικά Αγαθά** χάνει έδαφος και διαμορφώνεται στις 78,7 μονάδες (από 83,6 μονάδες τον Σεπτέμβριο), στα ίδια σχεδόν επίπεδα σε σχέση με πέρυσι (79,4 μονάδες). Οι προβλέψεις για την παραγωγή τους προσεχείς μήνες κινούνται πτωτικά, με το σχετικό δείκτη να χάνει 11 μονάδες και να διαμορφώνεται στις -12, ενώ και οι αρνητικές εκτιμήσεις παραγγελιών και εγχώριας ζήτησης εντείνονται (στις -37 από -33 μονάδες το ισοζύγιο). Τα αποθέματα παραμένουν αμετάβλητα (στις +6 μονάδες ο δείκτης), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι εξαγωγικοί δείκτες καταγράφουν όλοι εξασθένηση, με σημαντικότερη εκείνη στις σχετικές προβλέψεις των εξαγωγών το επόμενο τρίμηνο (στις +11 από +22 μονάδες ο δείκτης). Οι προβλέψεις για την απασχόληση παραμένουν δυσμενείς (στις -12 από -15 μονάδες το ισοζύγιο), με το συντριπτικό 86% των επιχειρήσεων να αναμένει σταθερότητα. Αναφορικά με τις τιμές, ο σχετικός αποπληθωριστικός δείκτης εντείνεται ελαφρά

στις -11 (από -7) μονάδες, ενώ τέλος, στα ερωτήματα τριμήνου, ήπια πτώση σημειώνεται στις νέες παραγγελίες (-4 από -1 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο). Οι μισές πλέον επιχειρήσεις (από 36%) αναφέρουν ότι η δραστηριότητά τους διεξάγεται απρόσκοπτα, ενώ σε σχέση με τη μέτρηση Ιουλίου, εξασθενούν σημαντικά οι προβλέψεις για τις εξαγωγές προς την ΕΕ και τις λοιπές χώρες και αντίθετα βελτιώνονται οι αντίστοιχες προς τα Βαλκάνια.

Ελαφρώς ανοδικά κινούνται οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Κεφαλαιουχικά Αγαθά**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 69 μονάδες (από 63 μονάδες), υψηλότερα έναντι της αντίστοιχης περυσινής επίδοσης (44 μονάδες). Οι απώλειες του περασμένου μήνα στις προβλέψεις για την παραγωγή δίνουν τη θέση τους σε άνοδο των σχετικών προσδοκιών (στις -8 από -30 μονάδες το ισοζύγιο), ενώ διογκώνονται τα αποθέματα (στις +18 από +10 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Οι εκτιμήσεις για τις παραγγελίες και τη ζήτηση, παρά τη μικρή κάμψη των αρνητικών εκτιμήσεων, παραμένουν εξαιρετικά υποτονικές (το σχετικό ισοζύγιο στις -64 από τις -69 μονάδες), ενώ οι δείκτες εξαγωγών βελτιώνονται όλοι σημαντικά, με τις σχετικές προβλέψεις να κερδίζουν 25 μονάδες και το σχετικό ισοζύγιο να κινείται στην καλύτερη φετινή επίδοση, στις +28 μονάδες. Στην απασχόληση, το αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται ελαφρά (-16 από -13 μονάδες), ενώ ως προς τις τιμές, ο σχετικός δείκτης αποκλιμακώνεται στις -10 μονάδες (από +2). Από τα ερωτήματα τριμήνου, το ποσοστό των επιχειρήσεων που θεωρεί την παραγωγική δραστηριότητά του απρόσκοπτη περιορίζεται ελαφρά στο 11% (από 17%), με βασικό εμπόδιο για τις υπόλοιπες να παραμένει η ανεπάρκεια ζήτησης (56%). Στις νέες παραγγελίες, ο σχετικός δείκτης υποχωρεί τον Οκτώβριο σε σχέση με τον Ιούλιο (-32 από -24 μονάδες), ενώ τέλος, πτώση σημειώνει και ο δείκτης προβλέψεων για εξαγωγές προς όλους τους προορισμούς και ιδιαίτερα προς τις λοιπές χώρες.

Μικρή βελτίωση οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Ενδιάμεσα Αγαθά** τον Οκτώβριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις 85,4 μονάδες (από 83,3 μονάδες), επίδοση ανώτερη της αντίστοιχης περυσινής (74,9 μονάδες). Από τις κύριες μεταβλητές του δείκτη, είναι η αξιοσημείωτη πτώση στις προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη εξέλιξη της παραγωγής που δίνει αρνητική ώθηση στο συνολικό δείκτη, με το σχετικό ισοζύγιο να περιορίζεται στις +6 μονάδες. Η αποκλιμάκωση όμως των αποθεμάτων (στις +1 από +12 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο) και η εξομάλυνση των αρνητικών εκτιμήσεων για τις τρέχουσες παραγγελίες και τη ζήτηση (στις -48 από -56 μονάδες το ισοζύγιο) αντισταθμίζουν το αρνητικό αποτέλεσμα της προβλεπόμενης παραγωγής. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, αρνητική είναι η μεταβολή σε όλους τους εξαγωγικούς δείκτες, ενώ στις προβλέψεις για την απασχόληση, το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο διευρύνεται και αυτό (στις -26 από -15 μονάδες). Στο πεδίο των τιμών, οι προσδοκίες αποκλιμάκωσης εξομαλύνονται, με το σχετικό δείκτη να λαμβάνει για πρώτη φορά φέτος θετικό πρόσημο (+7 από -8 μονάδες) και το 10% των επιχειρήσεων να αναμένει μείωση τιμών. Τέλος, στα ερωτήματα τριμήνου, οι νέες παραγγελίες κινούνται στα ίδια επίπεδα σε σχέση με τον Ιούλιο (στις -18 μονάδες το ισοζύγιο), ενώ διπλασιάζεται στο 25%, το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν ότι δεν αντιμετωπίζουν προσκόμματα στη λειτουργία τους. Στις τριμηνιαίες προβλέψεις για τις εξαγωγές, οι σχετικοί δείκτες μεταβάλλονται όλοι θετικά, με εντονότερη την αλλαγή τάσης προς την ΕΕ.

2. ΚΑΤΑΣΚΕΥΕΣ: Βελτίωση προσδοκιών κυρίως στα Δημόσια Έργα

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές επανέρχεται σε ανοδική τροχιά και διαμορφώνεται κατά 14 μονάδες υψηλότερα τον Οκτώβριο έναντι του Σεπτεμβρίου, στις 58,3 μονάδες, ανώτερα μάλιστα έναντι και της αντίστοιχης περσινής του επίδοσης. **Από τα βασικά στοιχεία του δείκτη, οι δυσσίωνες προβλέψεις των επιχειρήσεων για τις προγραμματισμένες τους εργασίες διατηρούνται σχεδόν αμετάβλητες, ενώ το στοιχείο που ωθεί το δείκτη προς τα πάνω είναι η άμβλυση των αρνητικών προβλέψεων για την απασχόληση, ιδιαίτερα στις Κατασκευές Δημοσίων Έργων.** Παρόλο δηλαδή που η τρέχουσα δραστηριότητα είναι απογοητευτική, φαίνεται να αναμένονται κάποιες θετικές εξελίξεις στη χρηματοδότηση ανειλημμένων Δημοσίων έργων κυρίως, που δεν θα οδηγήσουν σε συνέχιση των απολύσεων.

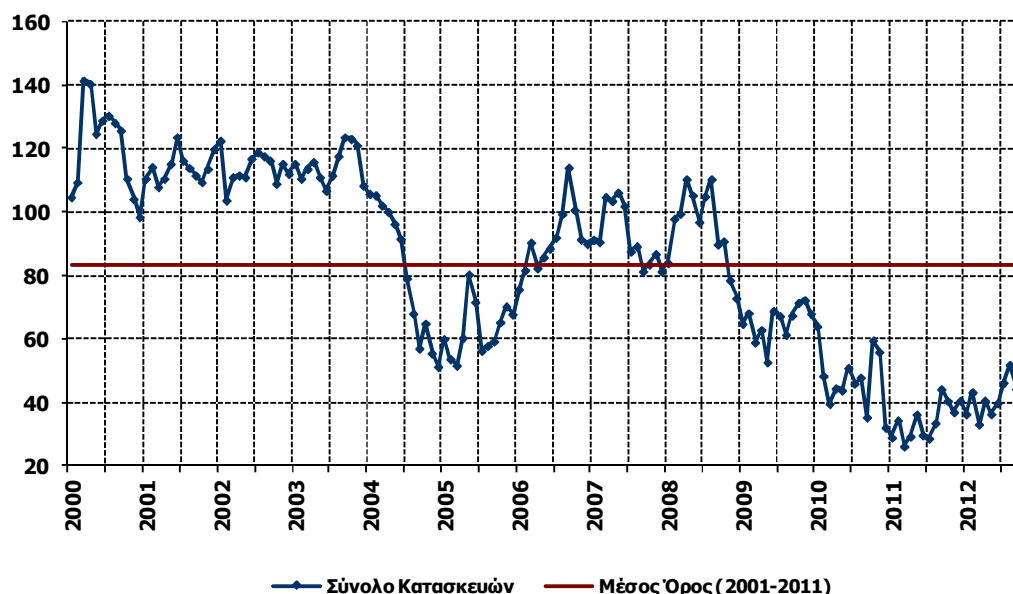
Πίνακας 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές

Κατασκευές (1996-2006=100)		Μέσος όρος		Μέσος όρος							
		Min 26,3 Μαρτ-11	Max 123,8 Σεπ-03	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011		
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
29,1	34,6	26,3	29,4	36,4	29,9	28,8	33,7	44,3	40,6	37,1	40,7
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
36,4	43,4	33,2	40,8	36,5	40,0	46,3	52,0	44,4	58,3		

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις για το πρόγραμμα των εργασιών και τις προβλέψεις για την απασχόληση.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 3: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Κατασκευές (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Αναλυτικότερα, ο εξαιρετικά χαμηλός δείκτης του *προγράμματος εργασιών* παραμένει πολύ αρνητικός, στις -76 μονάδες, με το συντριπτικό 84% των επιχειρήσεων να προβλέπει

χαμηλότερα επίπεδα εργασιών στο επόμενο τρίμηνο και μόλις ένα 8% (από 10%) να δηλώνει το αντίθετο. Από την άλλη πλευρά, οι προβλέψεις για την απασχόληση βελτιώνονται σημαντικά, με το σχετικό δείκτη να κινείται στην καλύτερη φετινή επίδοση, στις -13 μονάδες. Οι αρνητικές εκτιμήσεις για την *τρέχουσα πορεία των εργασιών* αμβλύνονται επίσης αισθητά, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -11 μονάδες (από -32), ενώ και στους μήνες εξασφαλισμένης δραστηριότητας καταγράφεται μικρή άνοδος στους 9,9 μήνες (από 8,9), στην καλύτερη επίσης φετινή επίδοση. Στις τιμές, οι κυρίαρχες προβλέψεις για αποκλιμάκωση εντείνονται περαιτέρω, με το 43% των επιχειρήσεων να κρίνει ότι θα μειωθούν στο επόμενο τρίμηνο. Τέλος, παραμένει στο 7-8% το τελευταίο δίμηνο το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη λειτουργία, με το 46% να επισημαίνει την ανεπαρκή χρηματοδότηση και το 27% τη χαμηλή ζήτηση ως τα κύρια εμπόδια στη δραστηριότητά του, ενώ ένα 19% να δηλώνει την ύφεση και τις τρέχουσες οικονομικές συνθήκες, τη γραφειοκρατία, τις μεγάλες εκπτώσεις και τις καθυστερήσεις πληρωμών, τις οφειλές του Δημοσίου, την υψηλή φορολογία και την αναστολή μεγάλων έργων ως τα κυριότερα προσκόμματα λειτουργίας.

Στους επιμέρους κλάδους σημειώνονται τα εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Ιδιωτικές Κατασκευές** βελτιώνεται για δεύτερο κατά σειρά μήνα και διαμορφώνεται στις 36,2 μονάδες (από 32,6 μονάδες), χαμηλότερα όμως έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (43,4 μονάδες). Οι σχεδόν καθολικά απαισιόδοξες προβλέψεις των επιχειρήσεων για τις προγραμματισμένες εργασίες τους δεν μεταβάλλονται και έτσι το σχετικό ισοζύγιο διαμορφώνεται εκ νέου στις -87 μονάδες. Στη βελτίωση του συνολικού δείκτη συμβάλλουν οι λιγότερο αρνητικές προσδοκίες για την απασχόληση, καθώς περιορίζεται στο 38% (από 45%) το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν μείωση θέσεων εργασίας, αν και καμία επιχείρηση δεν αναμένει άνοδο. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι πολύ χαμηλές εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων εξομαλύνονται περαιτέρω (στις - 49 μονάδες ο σχετικός δείκτης). Η εξασφαλισμένη δραστηριότητα του κλάδου, περιορίζεται όμως στους 4 μήνες (από 4,8), ενώ σχετικά με τις τιμές στο επόμενο διάστημα, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες υιοθετούνται από το 42% των επιχειρήσεων, με καμία επιχείρηση για πέμπτο κατά σειρά μήνα να μην αναμένει άνοδο. Τέλος, και πάλι ένα 3% των ερωτηθέντων δεν αναφέρει προσκόμματα στη λειτουργία του, με το 48% να δηλώνει τη χαμηλή ζήτηση και από ένα 25% αμφότερα την ελλιπή χρηματοδότηση και τους λοιπούς συγκυριακούς παράγοντες ως τα βασικότερα κωλύματα της ομαλής λειτουργίας τους.

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στις **Κατασκευές Δημοσίων Έργων**, μετά την έντονη πτώση του περασμένου μήνα στις 51,7 μονάδες, τον Οκτώβριο ανακάμπτει στις 68,8 μονάδες, πάντα όμως με έντονες διακυμάνσεις από τις αρχές του έτους. Οι προβλέψεις για τις προγραμματισμένες εργασίες αποδυναμώνονται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να κατέρχεται στις -71 από τις -67 μονάδες, ενώ αντίθετα, είναι οι προβλέψεις της απασχόλησης που σημειώνουν κατακόρυφη άνοδο και ωθούν το συνολικό δείκτη σε βελτίωση. Από τα υπόλοιπα στοιχεία, η πτώση στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα πορεία των εργασιών των επιχειρήσεων, αντικαθίσταται από άνοδο του σχετικού δείκτη στις +5 μονάδες (από -11), ενώ στο πεδίο των τιμών, ενισχύονται σημαντικά οι αποπληθωριστικές προσδοκίες, οι οποίες εκφράζονται από το 44% των επιχειρήσεων (από 34%), με το ποσοστό εκείνων που αναμένουν άνοδο τους στο επόμενο διάστημα να περιορίζεται στο 12%. Το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία περιορίζεται επίσης στο 9% (από 11%), ενώ από τις

υπόλοιπες επιχειρήσεις, το 54% δηλώνει τη χαμηλή χρηματοδότηση και από ένα 17-18% τη χαμηλή ζήτηση και τους λοιπούς συγκυριακούς παράγοντες ως βασικότερα προσκόμματα στην επιχειρηματική λειτουργία τους.

3. ΛΙΑΝΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ: Στο χαμηλότερο φετινό επίπεδο οι προσδοκίες απογοητευτικές πωλήσεις

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στο **Λιανικό Εμπόριο** κινείται και αυτόν τον μήνα καθοδικά, στη χαμηλότερη φετινή του επίδοση, στις 51,1 μονάδες (από 58,4 μονάδες), κατώτερη και έναντι της αντίστοιχης περσινής (62,8 μονάδες). **Από τις κύριες μεταβλητές του συνολικού δείκτη, είναι η επιδείνωση των τρεχουσών πωλήσεων, αλλά και των προβλεπόμενων πωλήσεων που συντηρούν την πτωτική πορεία του και τον Οκτώβριο.** Αναλυτικότερα, οι αρνητικές *εκτιμήσεις των επιχειρήσεων για τις τρέχουσες πωλήσεις* εντείνονται περαιτέρω, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στη χειρότερη φετινή επίδοση, στις -74 μονάδες (από -65), καθώς πάνω από 80% των επιχειρήσεων αναφέρει μειωμένες πωλήσεις (από 74%) και μόλις το 8% δηλώνει το αντίθετο. Στις *εκτιμήσεις για τα αποθέματα*, το σχετικό ισοζύγιο παραμένει αρνητικό, αν και κερδίζει 5 μονάδες, κινούμενο στις -5, υποδηλώνοντας για άλλη μια φορά πολύ χαμηλά για την εποχή αποθέματα, κυρίως επειδή αυτά δεν ανανεώνονται και όχι επειδή εξαντλούνται στις πωλήσεις. Οι προβλέψεις για την *εξέλιξη των πωλήσεων το επόμενο τρίμηνο* βαίνουν επίσης δυσμενέστερες, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει απώλειες 10 μονάδων και να διαμορφώνεται στις -63 μονάδες, σε μια από τις ιστορικά χαμηλότερες επιδόσεις του. Από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, ο αρνητικός δείκτης στις παραγγελίες προς προμηθευτές παραμένει επίσης σε πολύ χαμηλά επίπεδα, στις -54 μονάδες, ενώ ως προς τις εξελίξεις της απασχόλησης του τομέα, περιορίζεται στο 37% (από 49%) το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν μείωση των θέσεων εργασίας, όταν όμως σταθερά καμία επιχείρηση από τις αρχές του έτους δεν αναμένει άνοδο. Τέλος, ως προς τις τιμές, ο σχετικός αποπληθωριστικός δείκτης συγκρατείται στις -20 μονάδες (από -29), με το ¼ των επιχειρήσεων (από 34%) να αναμένει νέα μείωση τιμών.

Οι εξελίξεις σε επιμέρους κλάδους του Λιανικού εμπορίου είναι οι εξής:

Συνεχίζεται η πτώση στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Τρόφιμα – Ποτά – Καπνός**, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται σε νέο ιστορικά χαμηλό επίπεδο, στις 50,7 μονάδες (από 57,6 μονάδες). Οι δείκτες των πωλήσεων τόσο αυτή όσο και της επόμενης περιόδου κατρακυλούν αντίστοιχα στις -54 και -63 μονάδες (από -46 και -48 αντίστοιχα). Στα αποθέματα, και πάλι ομόφωνα (96%) οι επιχειρήσεις δηλώνουν ότι αυτά είναι κανονικά για την εποχή, ενώ στις προβλέψεις παραγγελιών προς τους προμηθευτές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης, παρά τη μεγάλη μείωση των πωλήσεων κερδίζει έδαφος (-14 από -48 μονάδες). Σε όρους απασχόλησης, και εδώ όλες σχεδόν οι επιχειρήσεις υποστηρίζουν καθολικά την αναμενόμενη σταθερότητα (96% από 98%) για το επόμενο τρίμηνο. Τέλος, σε σχέση με τις τιμές, ο σχετικός αρνητικός δείκτης καταγράφει περαιτέρω απώλειες των 18 μονάδων και διαμορφώνεται στις -40 μονάδες.

Περαιτέρω υποχώρηση σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες και στα **Υφάσματα – Ένδυση – Υπόδηση**, όπου ο σχετικός δείκτης χάνει άλλες 6 μονάδες και διαμορφώνεται στις 55,1 μονάδες, επίδοση ανώτερη ωστόσο από την αντίστοιχη περσινή (47,2 μονάδες). Η πτώση εκπορεύεται κυρίως από την ενίσχυση των αρνητικών προβλέψεων για τις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις (στις -81 από -70 μονάδες). Ο δείκτης των εκτιμήσεων για τις πωλήσεις το τρέχον τρίμηνο παραμένει στα ίδια, εξαιρετικά χαμηλά επίπεδα των -84 μονάδων, ενώ στα αποθέματα, ο σχετικός αρνητικός δείκτης αμβλύνεται στις -33 μονάδες (από -40). Σταθερός στις -77 μονάδες παραμένει και ο δείκτης των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο διάστημα, με τα 4/5 των επιχειρήσεων να αναμένουν μείωσή τους προσεχώς, ενώ ανάλογα είναι τα σχετικά μεγέθη και σε επίπεδο απασχόλησης. Τέλος, ως προς τις τιμές, τα 3/5 των επιχειρήσεων του κλάδου (από 70%) διατηρούν αποπληθωριστικές προσδοκίες, με την ελπίδα ότι οι συνεχείς εκπτώσεις και προσφορές θα αποσυμπιέσουν ως ένα βαθμό τη ζήτηση.

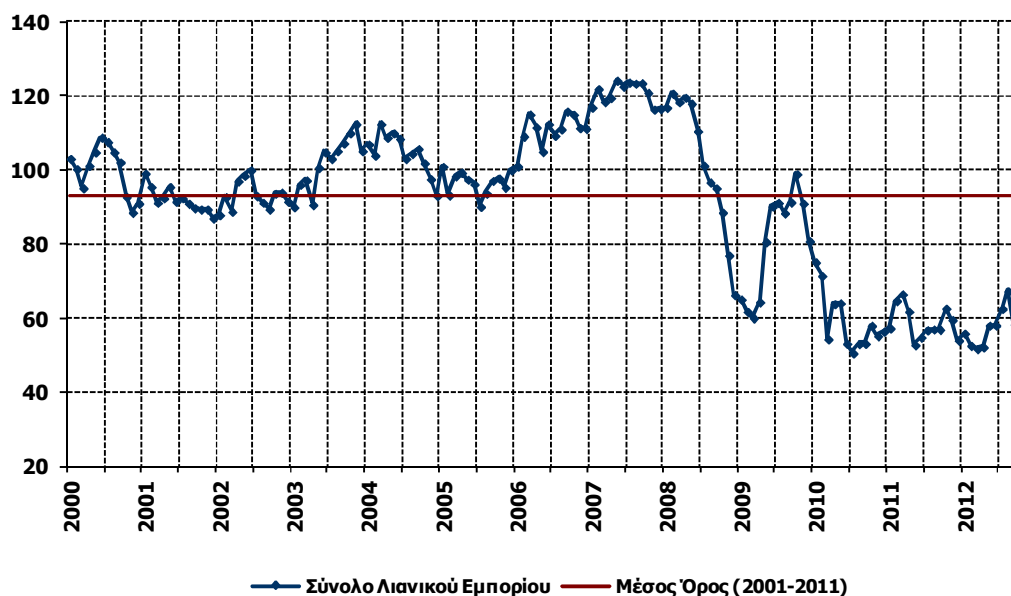
Πίνακας 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο

				Μέσος όρος							
Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)		Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011		
		50,8	124,3	92,9	120,8	102,5	80,4	59,2	58,9		
		Ιουλ-10	Μαί-07								
2011											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
57,5	64,8	66,7	62,0	52,9	55,0	56,9	57,2	57,1	62,8	59,7	54,1
2012											
Ι	Φ	Μ	Α	Μ	Ι	Ι	Α	Σ	Ο	Ν	Δ
56,0	52,7	51,9	52,4	58,2	58,2	62,7	67,5	58,4	51,1		

Σημείωση: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση τις εκτιμήσεις και προβλέψεις για τις πωλήσεις και το ύψος των αποθεμάτων.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 4: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στο Λιανικό Εμπόριο (1996-2006=100)

Πηγή: IOBE

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες εξασθενούν και στα **Είδη Οικιακού Εξοπλισμού**, καθώς ο σχετικός δείκτης κατέρχεται στη χαμηλότερη τιμή του τελευταίου εξαμήνου, στις 61,3 μονάδες (από 67,5 μονάδες), υψηλότερα πάντως σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή επίδοση (50,4 μονάδες). Οι τρέχουσες πωλήσεις του κλάδου σημειώνουν οριακή αρνητική μεταβολή, με το 72% των επιχειρήσεων (από 83%) να τις εκτιμά ως χαμηλές σε σχέση με το προηγούμενο τρίμηνο και ένα 2% (από 14% τον προηγούμενο μήνα) να τις κρίνει αντίθετα ως υψηλές. Στις βραχυπρόθεσμες πωλήσεις, ο σχετικός δείκτης χάνει 6 μονάδες, κινούμενος στις -34, ενώ στα αποθέματα, το σχετικό ισοζύγιο κερδίζει 13 μονάδες, παραμένοντας ελλειμματικό (-9 μονάδες). Οι αρνητικές προβλέψεις των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο βελτιώνονται ήπια, ενώ στις αντίστοιχες για την απασχόληση, η μεταβολή στο σχετικό ισοζύγιο είναι οριακή (στις -57 μονάδες). Τέλος, στις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες εξομαλύνονται ελαφρά, με τα 4/5 των επιχειρήσεων να προσδοκούν σταθερότητα τιμών.

Πτωτικά κινείται ο δείκτης και στις επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Οχήματα – Ανταλλακτικά**, και διαμορφώνεται στις 58,7 μονάδες (από 67,6 μονάδες), σε χαμηλότερα επίπεδα συγκριτικά με τα αντίστοιχα περσινά (69,4 μονάδες). Οι εκτιμήσεις για τις τρέχουσες πωλήσεις των επιχειρήσεων βαίνουν εξαιρετικά δυσμενέστερες, με το σχετικό δείκτη να καταγράφει απώλειες των 18 μονάδων (στις -73), ενώ στο ισοζύγιο των αποθεμάτων σημειώνεται άνοδος από τα πολύ χαμηλά επίπεδα των -18 μονάδων (στις -8). Οι προβλεπόμενες πωλήσεις του κλάδου δεν μεταβάλλονται από τις -53 μονάδες του σχετικού δείκτη, με πάνω από τις μισές επιχειρήσεις να προβλίνουν σε δυσοίωνες προβλέψεις και καμία να μην αναμένει άνοδο πωλήσεων. Ο δείκτης των προβλέψεων των παραγγελιών προς προμηθευτές το επόμενο τρίμηνο συρρικνώνεται στις -66 μονάδες (από -48), ενώ σε επίπεδο απασχόλησης, η ευρεία πλειονότητα των επιχειρήσεων (72% από 77%) αναμένει νέες απώλειες θέσεων εργασίας. Τέλος, στις τιμές, οι προβλέψεις αποκλιμάκωσης παραμένουν ισχυρότερες έναντι των προσδοκιών ανόδου (-6 από -1 μονάδες το ισοζύγιο).

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στα **Πολυκαταστήματα** διατηρούνται τον Οκτώβριο στα ίδια επίπεδα σχεδόν με εκείνα του Σεπτεμβρίου, με το σχετικό δείκτη να «σταθεροποιείται» στις 46,3 μονάδες (από 45,6), σε τιμή παραπλήσια με την αντίστοιχη περσινή. Στα βασικά στοιχεία δραστηριότητας, και πάλι ομόφωνα οι επιχειρήσεις (98% από 96%) εκτιμούν πτώση των τρεχουσών πωλήσεων, ενώ βραχυπρόθεσμα αναμένεται μείωσή τους από το συντριπτικό 85% (από 57%). Η πτώση στο δείκτη των αποθεμάτων (στις -38 από -3 μονάδες), αντισταθμίζει την παραπάνω αρνητική εξέλιξη, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, το 85% των επιχειρήσεων (από 94%) προβλέπει μειωμένες παραγγελίες προς προμηθευτές και τα 4/5 εξ' αυτών αναμένουν σταθερότητα στις θέσεις εργασίας του κλάδου, με το σχετικό ισοζύγιο της απασχόλησης να αμβλύνεται κατά 20 μονάδες, στις -21. Στις τιμές τέλος, ο σχετικός δείκτης προμηνύει μείωσή τους (στις -39 από -8 μονάδες).

4. ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ: Νέο ιστορικό χαμηλό επιχειρηματικών προσδοκιών, υποτονική πορεία της ζήτησης

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις **Υπηρεσίες** περιορίζεται τον Οκτώβριο σε νέα ιστορικά χαμηλά επίπεδα, μετά από την προηγούμενη χαμηλότερη επίδοσή του τον Ιούλιο, κινούμενος στις 52,2 μονάδες (από 59,9 μονάδες τον Σεπτέμβριο). **Οι περισσότεροι δείκτες**

επιδεινώνονται, με εντονότερη την απογοήτευση τόσο από την τρέχουσα ζήτηση όσο και την βραχυπρόθεσμη εξέλιξη. Αναλυτικότερα, ο δείκτης των προβλέψεων για τη ζήτηση του επόμενου τριμήνου διαμορφώνεται 10 μονάδες χαμηλότερα σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα, στις -37 μονάδες, ενώ ισχυρή πτώση σημειώνεται και στις *εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση*, με το σχετικό ισοζύγιο να χάνει 15 μονάδες και να προσδιορίζεται στις -38 μονάδες. Ως προς την *τρέχουσα δραστηριότητα των επιχειρήσεων*, και εδώ ο σχετικός δείκτης υποχωρεί, αν και ηπιότερα (στις -29 και από -25 μονάδες). Η απασχόληση του κλάδου σε βραχυχρόνιο ορίζοντα προβλέπεται να υποχωρήσει περαιτέρω, σύμφωνα με το 1/3 των επιχειρήσεων, με μόλις το 3% να αναμένει το αντίθετο, ενώ ως προς τις τιμές, η αποπληθωριστική τάση κυριαρχεί σταθερά, με το σχετικό ισοζύγιο να κυμαίνεται μεταξύ -28 και -30 μονάδων το τελευταίο πεντάμηνο. Τέλος, περιορίζεται στο 12% (από 15%) το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία, με το 41% να επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης ως το βασικότερο εμπόδιο στη λειτουργία του, το 30% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης και το 13% παράγοντες όπως η γενική οικονομική κατάσταση και η ύφεση, οι έκτακτες εισφορές, η καθυστέρηση εισπράξεων Δημοσίου, η πολιτική αστάθεια, η έλλειψη ρευστότητας κ.α. ως τα βασικότερα λειτουργικά προσκόμματα.

Σε επίπεδο βασικών κλάδων των Υπηρεσιών επισημαίνονται τα εξής:

Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών στα **Ξενοδοχεία – Εστιατόρια** χάνει έδαφος τον Οκτώβριο και διαμορφώνεται στις 80,7 μονάδες (από 86,4), στα ίδια σχεδόν επίπεδα έναντι της αντίστοιχης περσινής τιμής του (78,1 μονάδες). Η επιδείνωση οφείλεται πρωτίστως στην πτώση των πωλήσεων αυτής της περιόδου, με το σχετικό δείκτη να χάνει 10 μονάδες, περιοριζόμενος στις -17 μονάδες, ενώ και ο δείκτης της προβλεπόμενης ζήτησης υποχωρεί (στις -42 από -39 μονάδες). Πάντως σε όρους τρέχουσας κατάστασης των επιχειρήσεων, το σχετικό ισοζύγιο εξασθενεί, παραμένοντας ωστόσο θετικό (στις +26 από +32 μονάδες), καθώς οι επιχειρήσεις έχουν κατορθώσει να προσαρμοστούν στο νέο περιβάλλον χαμηλής ζήτησης. Ως προς την απασχόληση, ο σχετικός δείκτης είναι αρνητικός (-18 μονάδες), ενώ στις τιμές, οι προσδοκίες αποκλιμάκωσης εξομαλύνονται ελαφρά, με το σχετικό ισοζύγιο να διαμορφώνεται στις -15 μονάδες (από -18). Τέλος, περιορίζεται στο 6%, το ποσοστό εκείνων που δηλώνουν ακώλυτη επιχειρηματική λειτουργία, με τα 7/10 των επιχειρήσεων να κρίνουν ως βασικότερο εμπόδιο την ανεπάρκεια ζήτησης και ένα 16% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

Υποχώρηση όμως καταγράφουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες και στα **Τουριστικά Πρακτορεία** τον Οκτώβριο, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις 57,8 μονάδες (από 65,5 μονάδες), χαμηλότερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή τιμή του (62,1 μονάδες). Ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων μεταβάλλεται αρνητικά, από τις -13 στις -29 μονάδες, ενώ μεγάλη πτώση σημειώνουν και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις -47 από -31 μονάδες ο δείκτης). Η κατακόρυφη μείωση της προβλεπόμενης ζήτησης τον περασμένο μήνα, δίνει τη θέση της σε μικρή άνοδο τον Οκτώβριο (-47 από -56 μονάδες το ισοζύγιο), ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προοπτικές για την απασχόληση παραμένουν σε πολύ δυσμενή επίπεδα (το σχετικό ισοζύγιο στις -47 από -50 μονάδες). Στις τιμές, ο σχετικός αποπληθωριστικός δείκτης εξομαλύνεται στις -29 μονάδες (από -38), ενώ τέλος, το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν απρόσκοπτη δραστηριότητα παραμένει στο 12-13%, με το 53% των επιχειρήσεων να δηλώνει την ανεπάρκεια ζήτησης και το 30% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης.

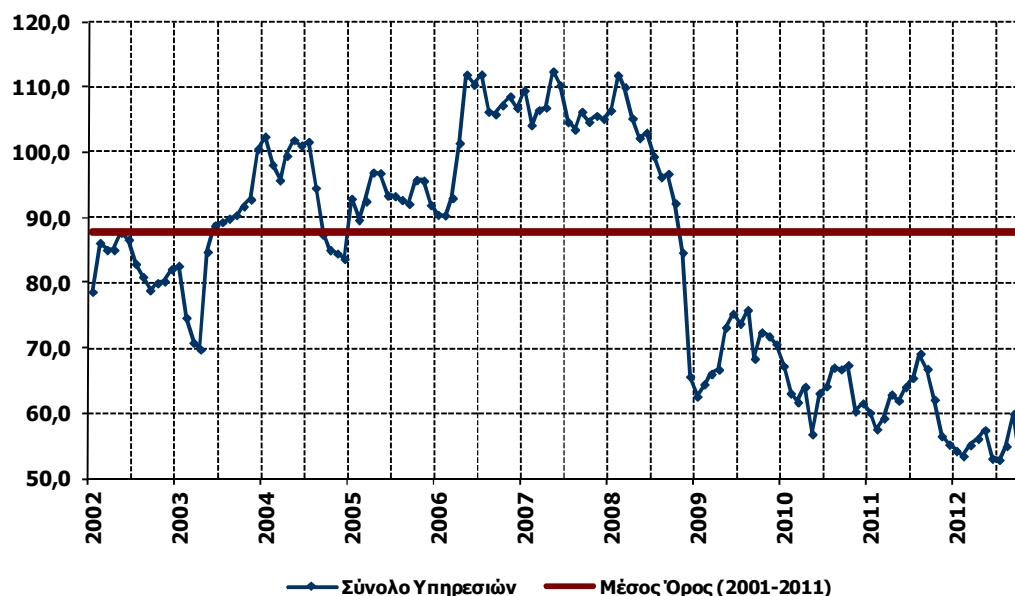
Πίνακας 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες

Υπηρεσίες (1998-2006=100)		Μέσοι όροι										
		Min 53,4 Φεβ-12	Max 122,5 3 ^ο τριμ 01	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011			
2011												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
60,1	57,5	59,2	62,9	61,9	64,0	65,4	69,1	66,8	62,1	56,5	55,2	
2012												
I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ	
54,2	53,4	55,2	56,1	57,4	53,0	52,9	55,0	59,9	52,2			

Σημειώσεις: Ο δείκτης επιχειρηματικών προσδοκιών υπολογίζεται με βάση την κατάσταση της επιχείρησης, καθώς και τις εκτιμήσεις και τις προβλέψεις για την πορεία της ζήτησης.

Πηγή: IOBE

Διάγραμμα 5: Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στις Υπηρεσίες
(1998-2006=100)

Πηγή: IOBE

Υποχώρηση, αν και ήπια, σημειώνουν οι επιχειρηματικές προσδοκίες και στις **Διάφορες Επιχειρηματικές Δραστηριότητες** τον Οκτώβριο, με το σχετικό δείκτη να κινείται σε δεύτερο διαδοχικό ιστορικό χαμηλό, στις 29,8 μονάδες (από 32,2 μονάδες). Από τους κύριους δείκτες δραστηριότητας, το αρνητικό ισοζύγιο στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων παραμένει στο χαμηλό επίπεδο των -74 μονάδων, ενώ στην τρέχουσα ζήτηση σημειώνεται περαιτέρω πτώση κατά 9 μονάδες στο σχετικό ισοζύγιο (στις -65). Ως προς τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση, ο δείκτης πρόβλεψης δεν μεταβάλλεται από τις -44 μονάδες του Σεπτεμβρίου, ενώ από τα υπόλοιπα στοιχεία δραστηριότητας, περιορίζεται στο 38% (από 56%), το ποσοστό εκείνων που διατυπώνουν δυσμενείς προβλέψεις για την απασχόληση, χωρίς καμία εκ νέου επιχείρηση να μην αναμένει άνοδο. Οι τιμές εξακολουθούν να υποχωρούν έντονα (στο σχετικό ισοζύγιο στις -57 μονάδες), ενώ τέλος, το ποσοστό των ερωτηθέντων που δηλώνει απρόσκοπτη επιχειρηματική λειτουργία παραμένει στο 10-11%, με το 1/3 να αναφέρει

την ανεπάρκεια ζήτησης και ένα ακόμα 41% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, ως βασικότερα λειτουργικά προσκόμματα.

Στην καλύτερη επίδοση του τελευταίου επταμήνου διαμορφώνονται οι προσδοκίες των επιχειρήσεων στους **Ενδιάμεσους Χρηματοπιστωτικούς Οργανισμούς** (δεν περιλαμβάνονται οι Τράπεζες) τον Οκτώβριο, με το σχετικό δείκτη να κινείται 10 μονάδες υψηλότερα σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, στις 54,8, ανώτερα έναντι της περσινής τιμής του (40,9 μονάδες). Οι αρνητικές εκτιμήσεις για την τρέχουσα κατάσταση των επιχειρήσεων αμβλύνονται κατά 17 μονάδες (στις -35 μονάδες το σχετικό ισοζύγιο), ενώ στη δεύτερη λιγότερο αρνητική τιμή του έτους διαμορφώνονται και οι προβλέψεις για τη βραχυπρόθεσμη ζήτηση (στις -6 από -27 μονάδες ο σχετικός δείκτης), με τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση να παραμένουν αμετάβλητες (στις -42 μονάδες το ισοζύγιο). Από τα υπόλοιπα στοιχεία, οι προσδοκίες για την κλαδική απασχόληση διατηρούν την ανοδική τους τάση (στις -6 από -19 μονάδες ο δείκτης), ενώ στις τιμές, ένα 12% προβλέπει μείωσή τους και το 85% εκ νέου σταθερότητα. Τέλος, διαμορφώνεται στο 32% (από 27%), το ποσοστό των επιχειρήσεων του κλάδου που δηλώνει απρόσκοπτη λειτουργία, με το 44% να αναφέρει την ανεπαρκή ζήτηση ως σημαντικότερο εμπόδιο, το 15% την τρέχουσα οικονομική κατάσταση και ένα 9% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως τα σημαντικότερα επιχειρηματικά εμπόδια.

Μικρή ανάκαμψη για πέμπτο διαδοχικό μήνα καταγράφεται στις επιχειρηματικές προσδοκίες στην **Πληροφορική και Ανάπτυξη Λογισμικού**, με το σχετικό δείκτη να κινείται στις 57,4 μονάδες (από 55 μονάδες), ελαφρώς ανώτερα σε σχέση με την αντίστοιχη περσινή του τιμή (51,1 μονάδες). Στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα δραστηριότητα, ο σχετικός δείκτης καταγράφει ελαφρά πτώση (στις -24 από -21 μονάδες), η οποία όμως αντισταθμίζεται από την ανοδική τάση των δεικτών κατά 7 και 5 μονάδες αντίστοιχα στις εκτιμήσεις για την τρέχουσα και την προβλεπόμενη ζήτηση (στις -26 από -16 μονάδες αντίστοιχα). Οι προβλέψεις για την απασχόληση επιδεινώνονται, με το σχετικό αρνητικό ισοζύγιο να διπλασιάζεται στις -13 μονάδες, ενώ ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προβλέψεις παραμένουν έντονες, υιοθετούμενες από το 45% των επιχειρήσεων. Τέλος, μόλις το 18% των ερωτηθέντων δηλώνει ακώλυτη επιχειρηματική λειτουργία, ενώ το 48% επισημαίνει την ανεπάρκεια ζήτησης και το 27% την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης ως τα κύρια λειτουργικά προσκόμματα.

Οι επιχειρηματικές προσδοκίες στον κλάδο των **Χερσαίων Μεταφορών** υποχωρούν τον Οκτώβριο, μετά από τη σημαντική ενίσχυσή τους τον Σεπτέμβριο, με τον σχετικό δείκτη να χάνει 6 μονάδες και να διαμορφώνεται στις 52,5 μονάδες. Ο δείκτης των εκτιμήσεων για την τρέχουσα δραστηριότητα χάνει τη δυναμική του και «πέφτει» στις -25 μονάδες (από -6), ενώ μικρή μείωση καταγράφουν και οι εκτιμήσεις για την τρέχουσα ζήτηση (στις -25 από -22 μονάδες το ισοζύγιο). Οι προβλέψεις για τη μελλοντική ζήτηση του κλάδου διαμορφώνονται εκ νέου στα ίδια, χαμηλά επίπεδα εδώ και ένα τρίμηνο (στις -62 μονάδες ο δείκτης), ενώ από τους υπόλοιπους δείκτες, οι προβλέψεις για την απασχόληση επιδεινώνονται σημαντικά (στις -66 από -47 μονάδες το ισοζύγιο), με καμία επιχείρηση να μην αναμένει άνοδο. Ως προς τις τιμές, οι αποπληθωριστικές προσδοκίες διατηρούνται σε χαμηλά επίπεδα (στις -9 από -6 μονάδες ο σχετικός δείκτης), ενώ τέλος, επαναδιαμορφώνεται στο 6% το ποσοστό των επιχειρήσεων που δηλώνει ανεμπόδιστη λειτουργία, με τα 3/5 των ερωτηθέντων να επισημαίνουν την ανεπάρκεια κεφαλαίων κίνησης, το 1/5 την ανεπάρκεια ζήτησης και ένα 12% τη δυσμενή οικονομική κατάσταση ως βασικότερα λειτουργικά προσκόμματα.

ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΤΑΝΑΛΩΤΩΝ: Οκτώβριος 2012

Περαιτέρω εξασθένιση της καταναλωτικής εμπιστοσύνης

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης επιδεινώνεται για δεύτερο κατά σειρά μήνα τον Οκτώβριο και διαμορφώνεται στις -77,5 μονάδες (από -75,6 μονάδες τον Ιούλιο). Όπως επισημάνθηκε και προηγούμενα η παράταση της διαπραγμάτευσης με τους πιστωτές για τα μέτρα δημοσιονομικής προσαρμογής και τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις για έναν ακόμα μήνα επηρεάζει αρνητικά τους πολίτες οι οποίοι δέχονται πλήθος μηνυμάτων για το περιεχόμενο των μέτρων και δικαίως προεξοφλούν τη συμπίεση των εισοδημάτων τους. Ταυτόχρονα διογκώνεται ο φόβος της ανεργίας, ενώ ακόμα και όσοι νιώθουν σχετικά οικονομικά ασφαλείς είναι εξαιρετικά απαισιόδοξοι για την πορεία της χώρας. Έτσι οι Έλληνες παραμένουν οι πιο απαισιόδοξοι ευρωπαίοι, ενώ ακολουθούν σταθερά η Πορτογαλία, η Κύπρος – σε ιστορικά χαμηλά μάλιστα επίπεδα τον Οκτώβριο - η Ουγγαρία και η Βουλγαρία. Η καταναλωτική εμπιστοσύνη κινείται ανοδικά σε 12 ευρωπαϊκές χώρες τον Οκτώβριο, ενώ θετικοί δείκτες καταγράφονται πλέον μόνο στην Σουηδία και την Δανία. Αναλυτικότερα για την Ελλάδα:

■ Μικρή άμβλυση των δυσμενών προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

Οι αρνητικές προβλέψεις των Ελλήνων καταναλωτών τον Οκτώβριο για την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους τους προσεχείς 12 μήνες περιορίζονται ελαφρά σε σχέση με τον Σεπτέμβριο, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -69,1 μονάδες (από -71,2). Τα 4/5 των καταναλωτών κρίνουν όμως εκ νέου ότι το επόμενο διάστημα η οικονομική τους κατάσταση θα μεταβληθεί ελαφρά ή αισθητά, ενώ μόλις 3% θεωρεί ότι θα βελτιωθεί ελαφρά. Οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -12,4 και -12,9 μονάδες.

■ Περαιτέρω ενίσχυση της απαισιοδοξίας στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας

Αντίθετα, στις προβλέψεις για την οικονομική κατάσταση της χώρας τους το προσεχές 12-μηνο, ο σχετικός δείκτης χάνει πάνω από 4 μονάδες και διαμορφώνεται στις -76,4 μονάδες. Το ποσοστό των καταναλωτών που προβλέπουν αισθητή επιδείνωση διευρύνεται στο 73% (από 70%), με ένα 7% να αναμένει ελαφρά βελτίωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη διαμορφώνονται στις -30,7 και -31,9 μονάδες.

■ Σε ιστορικό χαμηλό η πρόθεση για αποταμίευση

Ο δείκτης της πρόθεσης για αποταμίευση τους προσεχείς 12 μήνες διαμορφώνεται σε νέα, ιστορικά χαμηλή επίδοση τον Οκτώβριο, στις -80,8 μονάδες (από -76,5). Το 81% (από 74%) από τα ελληνικά νοικοκυριά δεν θεωρεί καθόλου πιθανή την αποταμίευση το επόμενο 12μηνο, ενώ το 8% τη θεωρεί αρκετά ή πολύ πιθανή (από 11%). Οι αντίστοιχοι αρνητικοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη κινούνται στις -12,6 και -13,5 μονάδες.

■ Εντείνονται οριακά οι φόβοι για την εξέλιξη της ανεργίας

Ο δείκτης πρόβλεψης για την εξέλιξη της ανεργίας τους προσεχείς 12 μήνες συνεχίζει να επιδεινώνεται, αν και οριακά, φθάνοντας τον Οκτώβριο τις 83,6 μονάδες (από 82,9 μονάδες).

Το ποσοστό των πολιτών που προβλέπει ότι η ανεργία θα αυξηθεί ελαφρά ή αισθητά αυξάνεται οριακά στο 92%, ενώ μόλις ένα 2% (από 1%) προβλέπει ελαφρά μείωση. Οι αντίστοιχοι δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αυξάνονται στις +41,6 και +44,4 μονάδες.

Πίνακας 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

		Μέσοι όροι										
	Min	Max	2001-2011	2007	2008	2009	2010	2011				
ΕΕ-27	-31,9 Μαρ-09	0,8 Ιαν-01	-12,2	-4,5	-17,7	-23,1	-13,2	-15,6				
Ευρωζώνη	-34,2 Μαρ-09	1,0 Ιαν-01	-13,4	-5,2	-18,4	-24,8	-14,2	-14,6				
Ελλάδα	-83,8 Οκτ-11	-16,9 Απρ-04	-40,3	-28,5	-46,0	-45,7	-63,4	-74,1				
2011												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-12,8	-12,5	-13,0	-14,1	-11,0	-11,2	-12,6	-17,0	-19,3	-20,5	-20,9	-22,1
Ευρωζώνη	-11,6	-10,3	-11,0	-12,0	-10,2	-10,0	-11,5	-16,8	-19,3	-20,1	-20,5	-21,3
Ελλάδα	-72,1	-67,3	-66,2	-70,0	-68,5	-75,0	-76,8	-71,2	-73,6	-83,8	-82,3	-81,9
2012												
	I	Φ	M	A	M	I	I	A	Σ	O	N	Δ
ΕΕ-27	-20,8	-20,1	-19,3	-20,2	-19,4	-19,7	-20,2	-22,7	-24,0	-24,3		
Ευρωζώνη	-20,7	-20,3	-19,1	-19,9	-19,3	-19,8	-21,5	-24,6	-25,9	-25,7		
Ελλάδα	-80,1	-83,5	-79,3	-78,7	-75,8	-70,4	-64,7	-65,2	-75,6	-77,5		

Σημείωση: ο Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών υπολογίζεται με βάση τις προβλέψεις για τη γενικότερη οικονομική κατάσταση της χώρας, την οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού τους, την πρόθεση αποταμίευσης και την πρόβλεψη για την ανεργία. Οι προβλέψεις κινούνται στο διάστημα +100 (όλοι προβλέπουν αύξηση) έως -100 (όλοι προβλέπουν μείωση) και εμφανίζονται ως διαφορές των θετικών-αρνητικών απαντήσεων. Αρνητική διαφορά σημαίνει ότι το ποσοστό αυτών που προβλέπουν μείωση του συγκεκριμένου μεγέθους είναι υψηλότερο του ποσοστού όσων προσδοκούν αύξηση και αντίστροφα.

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

■ Πτώση κοντά στο ιστορικό χαμηλό τους οι προβλέψεις για μείζονες αγορές

Η πρόθεση των καταναλωτών για σημαντικές αγορές τους προσεχείς 12 μήνες (επίπλων, ηλεκτρικών συσκευών κ.λπ.) περιορίζονται πλησίον του ιστορικά χαμηλού επιπέδου του Ιουλίου, με το σχετικό δείκτη να χάνει 9 μονάδες και να αγγίζει τις -78,6. Το 86% (από 75%) των Ελλήνων καταναλωτών προβλέπει ότι θα προβεί σε πολύ ή λίγο λιγότερες δαπάνες, έναντι του μόλις 1% (από 9%) που δηλώνει το αντίθετο. Οι σχετικοί ευρωπαϊκοί δείκτες δεν μεταβάλλονται από τις -24,5 και -24,7 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη αντίστοιχα.

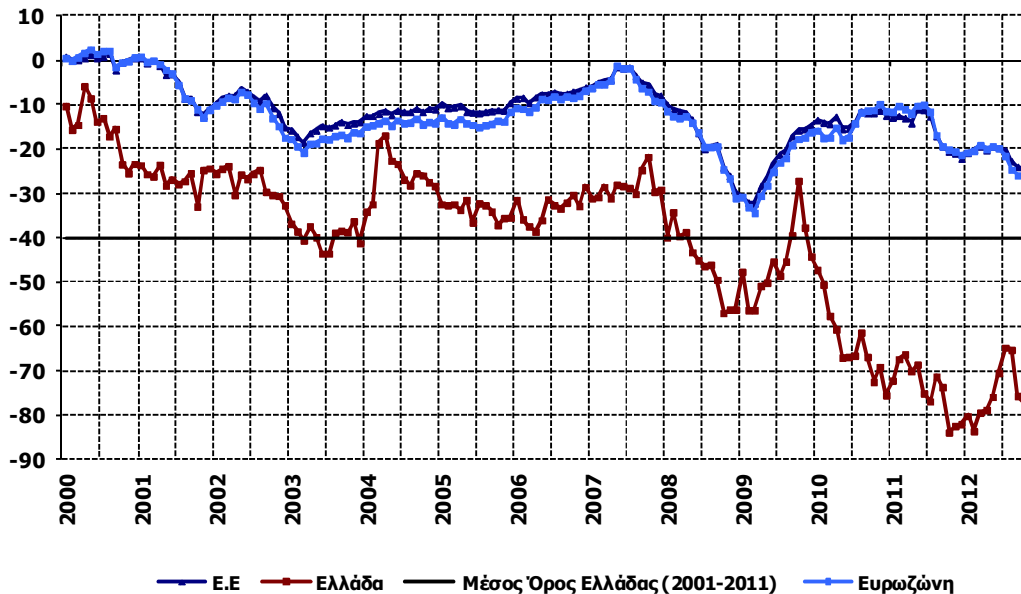
■ Ελαφρά αποκλιμάκωση στις πληθωριστικές προσδοκίες

Ο δείκτης πρόβλεψης των τιμών τους προσεχείς 12 μήνες χάνει 1,5 μονάδα και διαμορφώνεται στις 8,7 μονάδες. Το ποσοστό εκείνων που προβλέπουν αύξηση τιμών με τον ίδιο ή ταχύτερο ρυθμό αγγίζει το 44% (από 45%), ενώ 30% αναμένουν απλώς σταθερότητα. Οι αντίστοιχοι ευρωπαϊκοί δείκτες σε ΕΕ και Ευρωζώνη κινούνται στις +27 και +26,9 μονάδες.

■ Άνοδος του ποσοστού εκείνων που δηλώνουν ότι «μόλις τα βγάζουν πέρα»

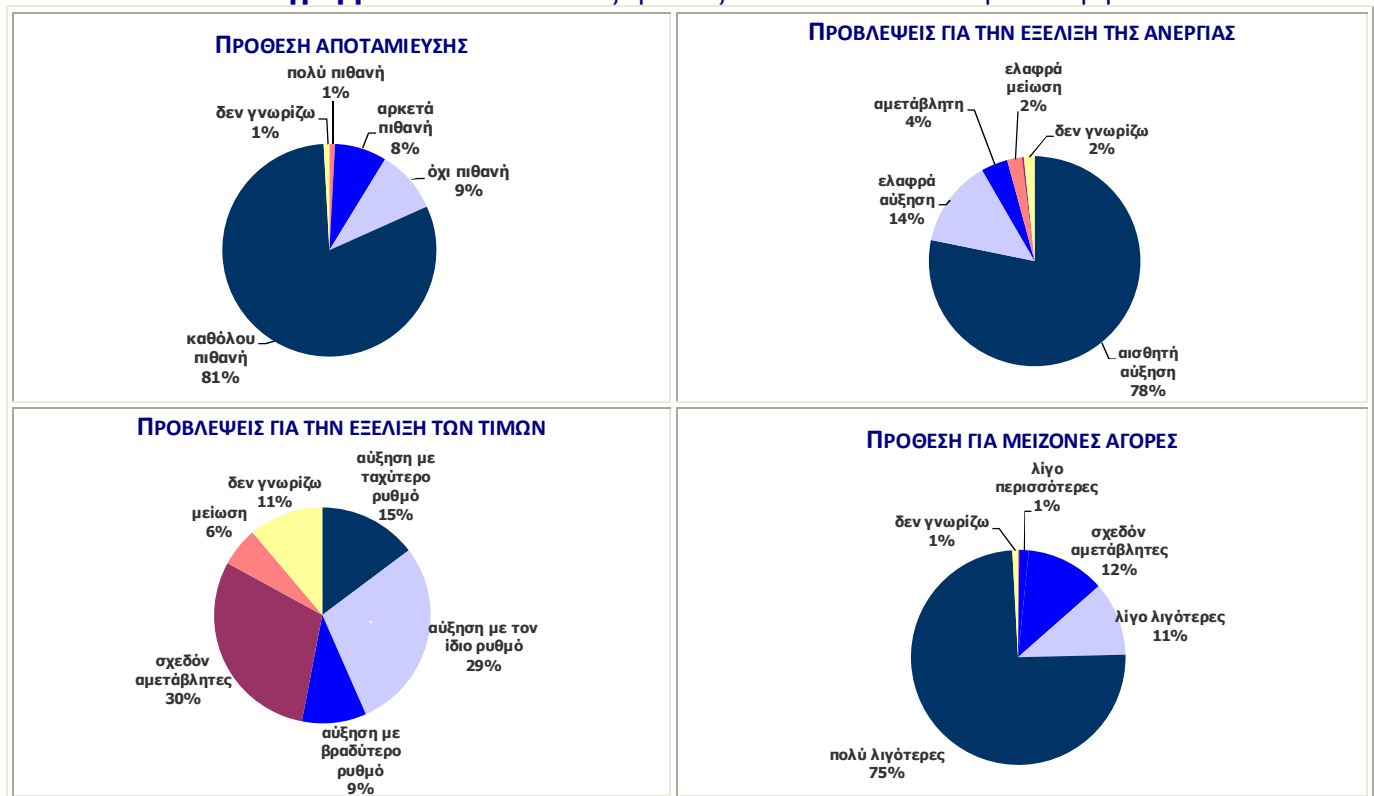
Ως προς τις εκτιμήσεις για την τρέχουσα οικονομική κατάσταση του νοικοκυριού, το ποσοστό των καταναλωτών που δηλώνει ότι «μόλις τα βγάζει πέρα» αυξάνεται στα 3/5 των ερωτηθέντων (από 54%), ενώ το ποσοστό εκείνων που αναφέρουν ότι αντλούν από τις αποταμιεύσεις τους παραμένει για τέταρτο κατά σειρά μήνα στο 15%. Το 1/10 των καταναλωτών δηλώνει ότι αποταμιεύει λίγο ή πολύ, ενώ τέλος το ποσοστό όσων αναφέρουν ότι έχουν χρεωθεί μειώνεται ελαφρά στο 15% (από 17%).

Διάγραμμα 6: Δείκτης Εμπιστοσύνης Καταναλωτών (εποχικά εξομαλυμένα στοιχεία)

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, DG Ecfm

Διάγραμμα 7: Βασικοί Δείκτες έρευνας καταναλωτών το επόμενο 12μηνο

Πηγή: IOBE

Τον Οκτώβριο, στην έρευνα καταναλωτών εξετάζονται **τρία επιπρόσθετα** ζητήματα, σε τριμηνιαία βάση, τα οποία εξειδικεύουν ακόμα περισσότερο την πρόθεση για μείζονες αγορές διαρκών καταναλωτικών αγαθών (αυτοκίνητο, κατοικία) και έχουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον ως πρόδρομοι δείκτες για την ιδιωτική κατανάλωση. Αναλυτικότερα:

- Η πρόθεση αγοράς αυτοκινήτου εντός των επόμενων 12 μηνών κινείται ανοδικά από τα πολύ χαμηλά επίπεδα του Ιουλίου, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται κατά 3 μονάδες υψηλότερα, στις -91,2 μονάδες. Οι σχετικοί δείκτες στην ΕΕ και την Ευρωζώνη μεταβάλλονται οριακά αρνητικά, φθάνοντας στις -75,5 και -78,1 μονάδες αντίστοιχα. Το ποσοστό των Ελλήνων καταναλωτών που δηλώνει ότι δεν είναι καθόλου πιθανό να προβεί σε αγορά αυτοκινήτου το επόμενο 12μηνο περιορίζεται στο 94% (από 96%), ενώ ένα 2% δηλώνει και πάλι ότι είναι αρκετά πιθανό να αγοράσει αυτοκίνητο εντός 12μήνου.
- Μικρή άνοδο από το ιστορικά χαμηλό ρεκόρ του Ιουλίου καταγράφει τον Οκτώβριο η πρόθεση για αγορά ή κατασκευή κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -96,4 μονάδες (από -98,2). Η επίδοση αυτή είναι δυσμενέστερη από τους αντίστοιχους ευρωπαϊκούς δείκτες, οι οποίοι μειώνονται οριακά στις -89,9 και -90,9 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Μόλις το 1% των νοικοκυριών δηλώνει εκ νέου ότι ίσως να προβεί σε αγορά/ κατασκευή κατοικίας τον επόμενο χρόνο.
- Άνοδο από τα επίσης ιστορικά χαμηλά επίπεδα της προηγούμενης έρευνας σημειώνει και η πρόθεση πραγματοποίησης σημαντικών δαπανών για βελτίωση / ανανέωση της κατοικίας εντός των επόμενων 12 μηνών, με το σχετικό δείκτη να διαμορφώνεται στις -84,3 μονάδες (από -88,8), αφού η αγορά κατοικίας έχει πολλούς αντικατασταθεί από ανακαινίσεις σε παλαιότερες οικίες. Οι ευρωπαϊκοί δείκτες δεν μεταβάλλονται σημαντικά και διαμορφώνονται αντίστοιχα στις -59 και -60,1 μονάδες σε ΕΕ και Ευρωζώνη. Το ποσοστό των ελληνικών νοικοκυριών που δηλώνουν ότι δεν είναι καθόλου πιθανό να πραγματοποιήσουν σημαντικές σχετικές δαπάνες το επόμενο διάστημα περιορίζεται στο 85% (από 90%).